

**Tendències de Recerca en el Desenvolupament
Curricular i Processos d'Innovació**

Codi: 43213
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4313815 Recerca en Educació	OT	0	1

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: José Tejada Fernández
Correu electrònic: Jose.Tejada@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Equip docent

Antoni Navío Gámez
Carme Ruíz Bueno

Prerequisits

Aquest mòdul és obligatori d'especialitat de *Curriculum i Processos d'Innovació en educació* i optatiu a la resta d'especialitats del Màster.

Objectius

Aquest mòdul pretén introduir a l'alumne a la investigació a l'àmbit del *desenvolupament curricular per competències i dels processos d'innovació*.

El seus objectius són:

- Disposar d'un marc conceptual entorn desenvolupament curricular per competències i la innovació en educació.
- Conèixer les diferents perspectives teòriques, models, processos, estratègies i tècniques vinculades als constructes desenvolupament curricular i innovació.
- Analitzar línies d'investigació associades al desenvolupament i innovació curricular
- Elaborar projectes d'innovació curricular.

Competències

- Analitzar dades d'acord amb la seva natura i elaborar resultats d'acords amb els propòsits de la recerca.
- Comunicar els resultats de la recerca, el coneixement adquirit i les implicacions per a la pràctica, i adequar-ne el registre al públic i als protocols formals.
- Desenvolupar valors professionals que incloguin ètica pròpia de la recerca en educació, en particular el respecte a la diversitat d'opinions i de manera de ser i de fer.

- Incorporar les TIC en el procés d'investigació, la cerca i la gestió de la informació, l'anàlisi de dades i la difusió i la comunicació de resultats.
- Planificar recerques d'acord amb problemes relacionats amb la pràctica, tenint en compte els avenços teòrics en el camp de coneixement.
- Proposar projectes d'innovació curricular a partir dels resultats de recerca.
- Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants sàpiguin comunicar les seves conclusions, així com els coneixements i les raons últimes que les fonamenten, a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit.
- Recollir dades per a la recerca en coherència amb l'opció metodològica triada.
- Reconèixer i relacionar els aspectes teòrics, empírics i socials del domini específic de recerca.
- Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
- Treballar en equip i amb equips del mateix àmbit o interdisciplinaris.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els marcs teòrics de referència per establir aquells que orienten la investigació en l'àmbit del desenvolupament curricular i els processos d'innovació.
2. Analitzar models i estratègies d'investigació en la innovació en educació.
3. Avaluar projectes d'innovació curricular des de les aportacions de les línies d'investigació existents.
4. Buscar i analitzar referents teòrics i línies d'investigació en la innovació curricular.
5. Desenvolupar projectes d'innovació curricular en les línies d'investigació existents.
6. Desenvolupar valors professionals que incloguin ètica pròpia de la recerca en educació, en particular el respecte a la diversitat d'opinions i de manera de ser i de fer.
7. Determinar la informació i/o els subjectes implicats en un estudi en l'àmbit del desenvolupament curricular i els processos d'innovació.
8. Dissenyar projectes d'innovació curricular com a solució als problemes educatius i als resultats d'investigació obtinguts.
9. Elaborar conclusions tenint com a referència els objectius i qüestions de la recerca i els referents teòrics.
10. Identificar dubtes, reptes, problemes i necessitats del moment en l'Educació revisant el paper que està jugant o pot jugar la investigació i la innovació en els mateixos.
11. Identificar els processos d'innovació com a processos de formació i desenvolupament professional i organitzacional.
12. Identificar les bases i fonaments del disseny i desenvolupament curricular per competències.
13. Identificar problemes a la pràctica relacionats amb el desenvolupament curricular i els processos d'innovació dins i fora del sistema educatiu.
14. Identificar problemàtiques educatives relacionades amb el desenvolupament curricular i els processos d'innovació i avaluar quines aproximacions metodològiques permeten donar-los resposta.
15. Identificar referents teòrics i avaluar la seva adequació per interpretar problemàtiques pròpies de l'àmbit del desenvolupament curricular i els processos d'innovació.
16. Incorporar les TIC en el procés d'investigació, la recerca i la gestió de la informació, l'anàlisi de dades i la difusió i comunicació de resultats.
17. Negociar amb les persones i / o institucions la recollida d'informació (permisos, protocols, cronograma).
18. Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
19. Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.

20. Que els estudiants sàpiguin comunicar les seves conclusions, així com els coneixements i les raons últimes que les fonamenten, a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
21. Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit.
22. Redactar documents científics de síntesi per a ser presentats a diferents audiències.
23. Relacionar resultats en base a la seva procedència (fonts i / o instruments).
24. Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
25. Treballar en equip i amb equips del mateix àmbit o interdisciplinaris.
26. Valorar la rellevància i pertinència teòrica i social d'una problemàtica de recerca relacionada amb el desenvolupament curricular i els processos d'innovació.

Continguts

- Bases i fonaments del disseny i desenvolupament curricular per competències. Teories, models i estratègies.
- Perspectives teòriques de la innovació curricular dins i fora del Sistema Educatiu.
- Els processos d'innovació com a processos de desenvolupament curricular
- Models i estratègies d'innovació i desenvolupament curricular
- Línies d'investigació en la innovació curricular (associades als continguts, als recursos, a les estratègies, al sistema d'avaluació, als actors, als diferents nivells educatius,...).

Metodologia

L'activitat formativa es desenvoluparà a partir de les dinàmiques següents:

- Classes magistrals/expositives per part del professor.
- Lectura d'articles i fons documentals.
- Anàlisi i discussió col·lectiva d'articles i fons documentals.
- Pràctiques d'aula: resolució de problemes / casos / exercicis.
- Presentació / exposició oral de treballs.
- Tutories.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Debats sobre lectures/exposicions	6	0,24	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 23, 25, 26
Explicacions magistrals	20	0,8	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 23, 26
Exposició al plenari	4	0,16	1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 23, 25, 26
Tallers/exercicis aula	6	0,24	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26
Tipus: Supervisades			

Elaboració en grup i lliurament en plataforma virtual les diferents activitats (lectures, recensions, treballs en equip, treball/memòria final)	24	0,96	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26
Tutories individual/collectives	12	0,48	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 22, 23, 25, 26
Tipus: Autònomes			
Estudi personal, lectures complementaries, anàlisi de casos avaluatius, recerca d'informació, elaboració de portafolis	78	3,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 26

Avaluació

- L'avaluació del mòdul es realitzarà mitjançant les activitats que s'assenyalen.
- La nota final serà el promig ponderat de les activitats previstes. Per poder aplicar aquest criteri serà necessari obtenir com a mínim un 4 a totes les activitats, les realitzades durant el desenvolupament del mòdul i a la memòria/treball final del mòdul.
- L'assistència a classe és obligatòria. Per poder obtenir una avaluació final positiva l'estudiant haurà d'haver assistit a un mínim d'un 80% de les sessions presencials.
- El procediment de revisió de les proves es realitzarà de forma individual

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Activitats durant el desenvolupament del mòdul (recensiones, lliuraments a la plataforma d'activitats,...)	30%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26
Assistència i participació en les sessions (realització de tallers, debats,...)	20%	0	0	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26
Memòria / treball individual de mòdul	50%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 26

Bibliografia

Canton, I. y Pino-Juste, M. (2011). *Diseño y desarrollo del currículum*. Alianza Editorial.

Carballo, R. (2009). *Manifiestos para la innovación educativa. Proyecto innovador a partir de experiencias de alumnos universitarios*. Ediciones Diaz de Santos.

Del Rio, J.L. (Coord.). (2019). *Investigar para conocer, innovar para mejorar*. Universidad Nacional de Educación.OEI.

Díaz-Barriga Arceo, F. (2010). Los profesores ante las innovaciones curriculares. *Revista Iberoamericana de Educación Superior (RIES)*. 1(1), 37-57. <http://ries.universia.net>

González, M.T. (Coord.) (2011). *Innovaciones en el gobierno y la gestión de los centros escolares* (pp. 117-142). Síntesis.

- Gairín, J. y Rodríguez-Gómez, D. (2011) Cambio y mejora en las organizaciones educativas. *Educación*, 47(1), 32-50
- Gros, B. y LARA, P. (2009). Estrategias de innovación en la educación superior: el caso de la Universitat Oberta de Catalunya. *Revista Iberoamericana de Educación*, 49, 223-245.
- Hargreaves, A. y Fullan, M. (2014). *Capital profesional. Transformar la enseñanza en cada escuela*. Madrid: Ediciones Morata.
- Hargreaves, A. y Shirley, D. (2012). *The global fourth way. The quest for educational excellent*. Corwin Press.
- IFIIE-MEC (2011). *Estudio sobre la innovación educativa en España*. Secretaria General Técnicas-MEC.
- León, M.J. y López López, M.C. (2014). Criterios para la evaluación de los proyectos de innovación docente universitaria. *Estudios sobre Educación*, 26, 79-101
- López-Yáñez, J. (2010). Sostenibilidad de la innovación en los centros escolares: sus bases institucionales. *Profesorado. Revista de currículum y formación del profesorado*, 14 (1), 9-28
- López-Yáñez, J.; Sánchez, M. Y Altopedi, M. (2011). Comunidades profesionales de práctica que logran sostener procesos de mejora institucional en las escuelas. *Revista de Educación*, 356, 109-131.
- Murillo, F.J. y Krichesky, G.J. (2015). Mejora de la escuela: medio siglo de lecciones aprendidas. *REICE. Revista Iberoamericana sobre Calidad, Eficacia y Cambio en Educación*, 13 (1), 69-102.
<https://revistas.uam.es/reice/article/view/2800>
- Navarro, E (Coord); Jiménez, E.; Rappoport, S. Y Thoilliez, B. (2017). *Fundamentos de la investigación la innovación educativa*. UNIR Editorial.
- Pech, S.; Prieto, M; García, J. y Orozco, E. (2019). *Innovation and Practice in Education (2019)*. Innovación y Práctica Educativa. Editorial CIATA.
- Rodríguez-Gómez, D. Y Gairín, J. (2015). Innovación, aprendizaje organizativo y gestión del conocimiento en las instituciones educativas. *Educación*, 24 (46), 73-90.
<http://revistas.pucp.edu.pe/index.php/educacion/article/view/12245>
- Tejada, J. (2005). *Didáctica-Currículum: Diseño, desarrollo y evaluación curricular*, Davinci Continental
- Tejada, J. (2007). La innovación formativa. En: Tejada, J. y Giménez, V. (Coord). *Formación de Formadores. Escenario institucional*. Thomson; 631-712.
- Tejada, J. (2008). Innovación didáctica y formación del profesorado, en Herrán, A. y Paredes, J. (Coords.) *Didáctica General. La práctica de la enseñanza en Educación Infantil, Primaria y Secundaria*, McGraw Hill, 311-332.
- Tejada, J. (2013). Investigación e innovación educativas: dos caras de la misma moneda. *Desde las aulas normalistas*.
- Tejada, J. y Ruiz Bueno, C. (2016). Evaluación de competencias profesionales en Educación Superior: Retos e implicaciones. *Educación XX1*, 19(1), 17-38. <https://dx.doi.org/10.5944/educXX1.12175>
- Villa Sánchez, A. (2019). Liderazgo: una clave para la innovación y el cambio educativo. *Revista de Investigación Educativa*, 37(2), 301-326. <https://dx.doi.org/10.6018/rie.37.2.365461>

Programari

Aquesta assignatura no necessita programari especial.